

Vi logoped er finnes på flere arenaer, både i det offentlige systemet og som privatpraktiserende. Yrkesetisk råd har som sin viktigste oppgave å påse at lagets medlemmer, uansett arbeidsforhold, følger de yrkesetiske retningslinjene som gjelder i laget. Den som ikke føler seg oppdatert på disse retningslinjene, oppmuntres herved til å gå inn på nettsiden www.norsklogopedlag.no og lese seg opp. Når vi i Yrkesetisk råd får en melding om mulig uetisk yrkespraksis, forsikrer vi oss alltid om at den som saken gjelder, er informert om meldingen før vi begynner arbeidet i saken. Noen ganger får vi melding om medlemmer som jobber i det offentlige systemet, andre ganger om medlemmer som driver privat. Ut fra vår erfaring er det ingen ting som tilsier at det jobbes bedre eller mer etisk i den ene gruppen enn i den andre. Den yrkesetiske bevisstheten oppleves generelt som høy i laget, men unntak forekommer.

Yrkesetisk råd har ingen sanksjonsmuligheter å ta i bruk dersom det blir brakt på det rene at et medlem har gjort noe uetisk eller uforsvarlig i jobben sin. I helt spesielle og svært alvorlige tilfeller kan et medlem bli ekskludert fra laget, og da etter strenge og spesifiserte prosedyrer, men dette er definitivt ikke vanlig. Hvis noen likevel skulle bli ekskludert, kan vedkommende fortsatt jobbe som logoped, men selvsagt uten å titulere seg Logoped MNLL. En logoped som ikke er medlem av Norsk logopedlag, er i realiteten ikke pålagt å følge lagets yrkesetiske retningslinjer, og yrkesetisk råd har dermed heller ingen mulighet til å følge opp eventuell uetisk yrkespraksis.

De fleste arbeidsgivere i offentlig sektor har egne yrkesetiske retningslinjer som det forventes at de ansatte skal følge. Selv om disse retningslinjene ikke er helt identiske med våre, er de bærende tankene og den etiske forståelsen som ligger bak, ofte temmelig lik. En logoped som jobber i offentlig sektor, men som ikke er medlem i laget, er dermed likevel forpliktet til å følge et sett med yrkesetiske retningslinjer i arbeidsutøvelsen sin. Men hva med en privatpraktiserende logoped som ikke er medlem i Norsk logopedlag? Noen har sikkert satt opp yrkesetiske retningslinjer for foretaket sitt, men det er absolutt ingen selvfølge at dette blir gjort.

Så hva er det som forplikter en privatpraktiserende logoped som ikke er medlem av Norsk logopedlag? Og hva gjør vi i Yrkesetisk råd når vi får en indikasjon på at en som driver privat og som ikke er medlem, opptrer på en måte som er i strid med yrkesetikken? Må vi stilltiende la det passere og håpe at vedkommende selv ser behovet for endring? Hva hvis den egenrefleksjonen ikke kommer? Dette er spørsmål som vi har drøftet internt i rådet og også med styret. Spørsmålet er viktig fordi uetisk yrkespraksis på en eller annen måte rammer klienten og/eller logopedstanden generelt. Vi er opptatt av at klientene våre skal få kvalifisert og profesjonell hjelp, og vi er opptatt av å ha godt rykte blant folk flest.

Representanter for styret, Utvalg for privat praksis og Yrkesetisk råd hadde et møte med HELFO i midten av april d.å., og der ble blant annet disse spørsmålene tatt opp. HELFO var klare og tydelige da de svarte: Dersom det er mistanke om at en privatpraktiserende logoped fører opp uriktige opplysninger på oppgjørsskjemaet, kan hvem som helst melde denne mistanken til den avdelingen som heter HELFO Kontroll. Man trenger ikke å kunne bevise uriktige opplysninger, da det er HELFO Kontroll som skal foreta undersøkelsen. Men HELFO Kontroll må selvsagt bli varslet om behovet for en gjennomgang. Dersom mistanken gjelder andre forhold enn rent økonomiske, er Fylkeslegen riktig instans.

Logoped i det offentlige systemet kan bli gransket av Fylkesmannen ved mistanke om uregelmessigheter, og dette gjelder altså også privatpraktiserende i samme typen saker.

Melding til HELFO Kontroll og/eller Fylkesmannen er uavhengig av om den aktuelle logopeden er medlem i Norsk logopedlag eller ikke. Det vil garantert ikke være fast rutine at Yrkesetisk råd sender slike meldinger, da det meste ordnes opp direkte med den det gjelder, men muligheten for å melde videre finnes, dersom sakens art tilsier at det er riktig å gjøre det.

For Yrkesetisk råd, Erik Reichmann, leder